

Watersla

Pistia stratiotes

Laatste update: 11-06-2026

Op de [Unielijst](#) sinds **augustus 2022**. Watersla kan zich niet vestigen in Nederland omdat de planten in de winter afsterven.

Watersla is een drijvende waterplant. Oorspronkelijk komt de plant uit Zuid-Amerika. De plant groeit in stilstaande of langzaam stromende voedselrijke zoete wateren, zoals meren, rivierarmen en andere waterlopen, in moerassen en stadsgrachten. Optimale groei vindt plaats in voedselrijk water bij temperaturen van 22-30 °C en een pH van 6-8.

Watersla is een drijvende waterplant. De bleekgroene bladeren zijn fluweelachtig behaard en staan in een rozet. De plant heeft onaanzienlijke bloemen die verborgen zitten tussen de bladeren. Voortplanting vindt plaats doordat de uitlopers met nieuwe rozetten afbreken. De plant sterft in Nederland af in de winter.

Verschillen met gelijkende soorten

Er zijn in Nederland geen gelijkende soorten. Vergelijkende foto's van andere drijvende waterplanten staan op de website [Q-bankplants](#).



Foto: Johan van Valkenburg (NVWA)

1. Waarom staat deze soort op de Unielijst?

Effect op biodiversiteit en ecosysteem

In het algemeen kan een dichte groei van een waterplantensoort zoals watersla negatieve gevolgen hebben voor inheemse plantengemeenschappen en andere aquatische organismen zoals macro- en micro-ongewervelden, vissen en watervogels. Dichte matten van watersla blokkeren het zonlicht, waardoor er geen andere planten kunnen groeien. Ook treedt in het water een daling op van het zuurstofgehalte en een stijging van het nitraat-, ammonium- en fosforgehalte. De aanwezigheid van watersla kan de dichtslibbing verhogen, waardoor paaiplassen voor vissen verstikt en aangetast worden. Naast het blokkeren van zonlicht beperken de matten van watersla de door de wind veroorzaakte menging van de waterkolom, waardoor het water thermisch gelaagd kan worden.

In Nederland kan watersla in de zomermaanden in stedelijk water lokaal voor overlast zorgen. In voedselrijk, stilstaand water kan de plant zich zo snel voortplanten dat in een zomer één plant ervoor kan zorgen dat aanzienlijke delen van het water bedekt worden. De plant vormt dan dichte

drijvende matten, die tijdelijk inheemse onderwaterplanten kunnen verdringen. Door het zeer verspreide en onbestendige voorkomen is er geen grote impact op ecosystemen in Nederland. Watersla kan in warme zomers plaatselijk in voedselrijke wateren tijdelijk zuurstofarme omstandigheden veroorzaken. Bij het afsterven van de planten in de winter komt een grote hoeveelheid nutriënten vrij.

Effect op ecosysteemdiensten

Watersla kan de waterkwaliteit veranderen en de beschikbaarheid van water in droge gebieden beperken. In Nederland is er door het zeer verspreide en onbestendige voorkomen geen grote impact op ecosysteemdiensten. Mogelijk kan tijdelijke verstopping van watergangen of inlaatpunten optreden.

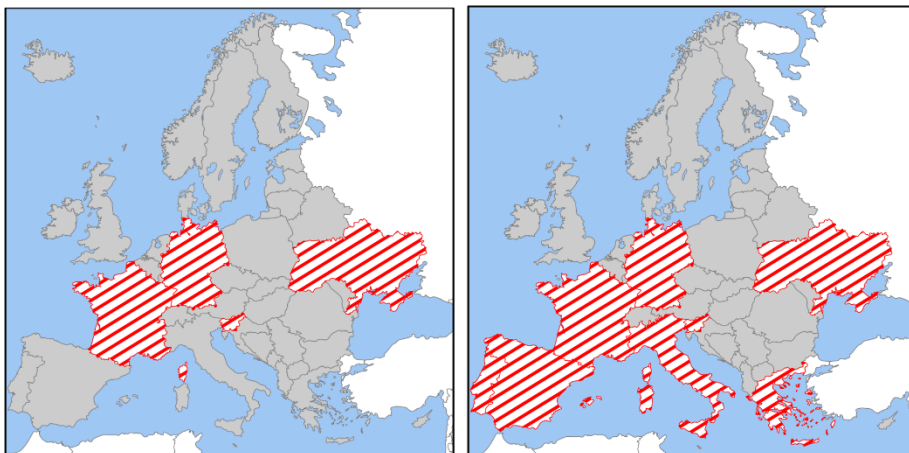
Overige effecten

De dichte matten van watersla kunnen een geschikte habitat vormen voor muggen die ziekten op mensen kunnen overbrengen. De plant kan de waterdoorstroming in drainage- en irrigatiesystemen en overstromingskanalen verminderen en het waterverlies door verdamping vergroten. De bedekking van wateroppervlakken heeft een negatief effect op recreatieve watersportactiviteiten, zoals varen, vissen en zwemmen.

De kosten voor de bestrijding van watersla kunnen hoog oplopen.

Aanwezigheid in Europa

Watersla kan zich bij het huidige klimaat alleen vestigen in het mediterrane gebied. De plant komt in Duitsland en Slovenië voor in water dat thermisch vervuild is. In Nederland is de soort niet winterhard.



Links: gevestigd in Europa in 2026 (rood gearceerde landen). Bron: [EPPO, 2026](#). Rechts: mogelijke vestiging in Europa bij het huidige klimaat (rood gearceerde landen). Bron: [EPPO, 2017](#). In grijs zijn de overige Europese landen aangegeven.

2. Wat betekent dit voor Nederland?

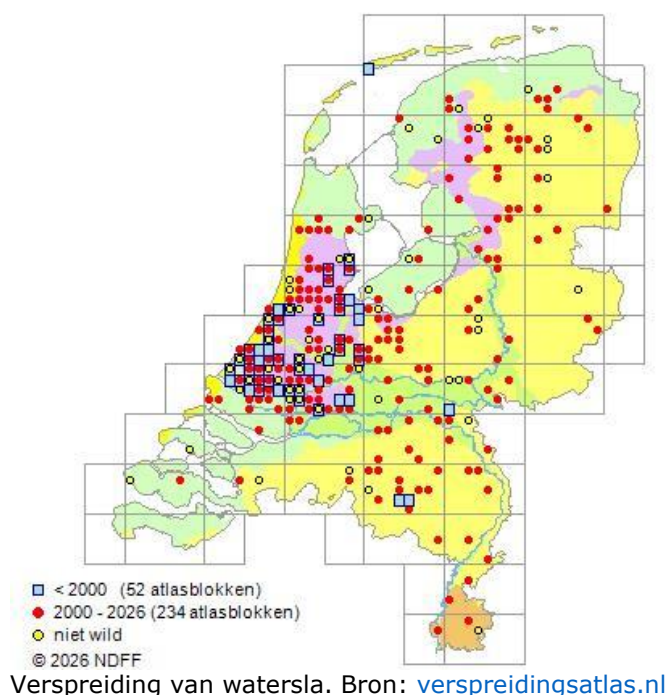
Een soort die op de [Unielijst](#) van invasieve exoten ([EU-verordening 1143/2014](#)) staat, mag onder andere niet meer worden verhandeld en gehouden in EU-lidstaten. Verder geldt voor lidstaten de plicht om in de natuur aanwezige populaties op te sporen, te verwijderen, of als dat niet lukt, zodanig te beheersen dat verspreiding en schade zoveel mogelijk wordt voorkomen.

Het houden van deze soort is alleen mogelijk voor (wetenschappelijk) onderzoek of ex-situ bewaring (het bewaren van soorten buiten hun natuurlijke leefomgeving). Hiervoor moet een vergunning worden aangevraagd bij [de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland \(RVO\)](#).

3. Komt watersla in Nederland voor?

Aanwezigheid in Nederland

Watersla wordt in de zomermaanden in Nederland aangetroffen op plaatsen waar mensen overtollige planten uit een aquarium weggooien, dus vooral in niet-natuurlijke (en meestal stedelijke) wateren. Watersla heeft zich niet gevestigd in Nederland. De plant kan zich alleen vestigen in water waarvan de temperatuur niet beneden de 10 °C komt. Als de klimaatverandering doorzet volgens de verwachte scenario's, dan is het mogelijk dat het Nederlandse klimaat wel matig geschikt wordt voor vestiging van watersla. De eerste waarneming in Nederland was in 1973.



Introductie, vestiging en verspreiding in Nederland

De belangrijkste introductieroute van watersla was de handel in vijver- en aquariumplanten. De plant kan ook per ongeluk meeliften met andere waterplanten die in het wild verzameld worden of worden geteeld. Doordat mensen overtollige planten weggooiden in openbare wateren komt de plant in de natuur. Watersla kan zich niet in Nederland vestigen vanwege de koude winters. Verspreiding vindt plaats door wegdrijvende planten. Voortplanting gebeurt voornamelijk door middel van uitlopers. In Nederland kunnen in uitzonderlijke gevallen zaden worden gevormd die de winter kunnen overleven en in het voorjaar kiemen.

4. Wat kunnen we tegen watersla doen?

Gooi overtollige waterplanten niet weg in de natuur, maar bij het groenafval. Watersla komt in de natuur doordat mensen overtollige planten weggooien in openbare wateren.

Bestrijding is zelden noodzakelijk omdat de planten bij het korten van de dagen en dalen van de temperatuur wegwijnen en de meeste winters niet overleven. De drijvende planten kunnen eenvoudig mechanisch verwijderd worden.

Provincies zijn verantwoordelijk voor het nemen van eliminatie- en beheersmaatregelen voor soorten op de Unielijst, wat zij kunnen doen samen met water- en terreinbeheerders en anderen. Mogelijke methoden staan in dit [Engelstalige rapport voor de Europese Commissie](#).

Waarnemingen van watersla kunnen worden doorgegeven via [waarneming.nl](#).

5. Bronnen

De belangrijkste bron voor deze factsheet is:

- EPPO, 2017. [Pest risk analysis for *Pistia stratiotes*](#). EPPO, Paris.

Aanvullend zijn de volgende bronnen gebruikt:

- Hussner, A. 2017. [Information on measures and related costs in relation to species considered for inclusion on the Union list: *Pistia stratiotes*](#). Technical note prepared by IUCN for the European Commission.
- [Verspreidingsatlas.nl](#). Bezocht op 11-6-2026
- [Nederlands Soortenregister](#). Bezocht op 11-6-2026
- CABI-datasheet [Pistia stratiotes](#). Bezocht op 11-6-2026
- EPPO, 2026. [Pistia stratiotes](#). Bezocht op 24-07-2026.
- [Q-bankplants](#). Bezocht op 11-6-2026
- Leewis, R., Duistermaat, H., Gittenberger, A., Have, T. van der, Soes, D.M., Valkenburg, J. van. Veldgids Exoten. 1-192. KNNV Uitgeverij, Zeist.